

Welkom in Teuge!

**Informatieboekje voor nieuwe Teugenaren
Aangeboden door Algemeen Belang Teuge**

Inhoud

- 3 Welkom
- 4 Teuge in vogelvlucht (korte geschiedenis)
- 5 Geschiedenis twintigste eeuw
- 6 Molukse gemeenschap, Fliegerhorst, Kern met pit
Meer lezen?
- 7 Jaaragenda
- 8 Noaberschap
- 9 Agrarische gemeenschap, Vrijwilligerswerk
- 10 Kinderen in Teuge (school, opvang, speelweek)
- 11 Kinderboerderij
- 12 Dagelijkse boodschappen
Deelkast, Minibieb
- 13 Wat is er te doen in Teuge?
Dorpshuis
Eten en drinken
- 14 Ontspanning
- 15 Bootcamp, Overnachtingsmogelijkheden
Campings
- 16 Medische zorg
Historische Vereniging Voorst
Openbaar vervoer
Brievenbussen PostNL
Brocante Fair
- 17 Jongerenwerk en verenigingen
- 18 Geloofsgemeenschappen
- 19 Vliegveld Teuge
- 20 Vliegverkeer, Zelf vliegen, Hinder van vliegverkeer
Landingsprocedure (landingscircuit)
- 22 Afvalstromen
- 23 Onroerend erfgoed en monumenten
- 25 Kunst
- 26 Over Algemeen Belang Teuge, commissies, activiteiten
- 28 Smart Energy Hub Teuge
- 29 Tinus van 't Slyck, Tinuspad
- 30 Gedicht *Willem van 't Slyck*
- 31 Multifunctionele plek KIIK!
- 32 Steun ons

Welkom in Teuge!

Welkom

Hartelijk welkom in Teuge! Hopelijk voelt u zich snel thuis in ons mooie dorp.

Dit boekje helpt u hierbij op weg; met wetenswaardigheden over het dorp, de geschiedenis en de omgeving. Ook geven we u inzicht in de ongeschreven regels van het dorp. Handig om te weten!

Heeft u suggesties voor dit boekje of ideeën om Teuge nóg leuker te maken, laat dit ons weten!

Het bestuur van Algemeen Belang Teuge

Contactgegevens

www.teuge.eu
dcp@teuge.eu

Versie 2 december 2024

Welkom in Teuge!

Teuge in vogelvlucht

Teuge is een klein dorp met circa 1000 inwoners, dat gedeeltelijk uit agrarische bebouwing bestaat. De kern is in zijn huidige vorm ontstaan vanuit de aanleg van het vliegveld in 1934.

Het dorp is één van de kleine kernen van de gemeente Voorst. Deze uitgestrekte, landelijke gemeente ligt binnen de stedendriehoek Apeldoorn - Deventer - Zutphen.

Teuge ligt in de overgangszone tussen Veluwe en IJsselvallei, hetgeen onder meer aan het landschap en de bodem te herkennen is. De nabijheid van de Veluwe, de rivier en de steden maken Teuge tot een aantrekkelijke woonplaats. De Rijksstraatweg, die deels het tracé van de vroegere Hessenweg volgt, zorgt voor een goede bereikbaarheid van het dorp.

De geschiedenis van Teuge gaat terug tot in de Middeleeuwen. In 1333 wordt het dorp voor het eerst genoemd. Het dorp kent een oorsprong als pleisterplaats.

Voormalig café 'De Zwaan' waaraan het Zwanenpad zijn naam ontleent

In de 19e eeuw ontstond enige handel en industrie in Teuge; later ook dienstverlening.

Het dorp heeft een hechte sociale gemeenschap met grote verbondenheid en kenmerkt zich door saamhorigheid en loyaliteit.

Daarbij zorgt het vliegveld voor een bijzonder karakter. Op het vliegveld is een aantal bedrijven gevestigd die alle een relatie tot de luchtvaart hebben. Industrie is hier niet, wel zijn er vliegscholen, bedrijven die rondvluchten verzorgen en onderhoudswerkplaatsen. Er is een vliegclub (motor- en zweefvliegen) en het grootste paracentrum van Nederland. Het vliegveld streeft naar verduurzaming van de luchtvaart.

In 2006 is een nieuwe basisschool met peuterspeelzaal gebouwd. In het bestemmingsplan "de Zwaan" werd een 20-tal woningen gebouwd voor zowel starters als senioren. In het recent voltooide bestemmingsplan "Teuge-Oost" zijn nog eens 85 woningen gerealiseerd.

In 2007 is een lang gekoesterde wens gerealiseerd: een compleet nieuw dorps huis is gebouwd aan de kantine van Sportclub Teuge.

Geschiedenis twintigste eeuw

Door de aanwezigheid van het vliegveld speelde Teuge in de Tweede Wereldoorlog een rol. De Duitse bezetter nam het vliegveld in gebruik als militaire basis (Fliegerhorst; <http://www.fliegerhorsten.nl/teuge/flugplatz-teuge/>) en bouwde een aantal hallen waar vliegtuigmotoren en delen voor raketten werden geassembleerd. Het vliegveld als zodanig is vanwege de vaak drassige bodem nauwelijks operationeel geweest.

Een aantal bunkers zijn de stille getuigen van deze tijd. Deze zijn uitgevoerd als 'boerderijen' om herkenning te bemoeilijken. De on-Nederlandse architectuur zal ook destijds wel zijn opgevallen. In Teuge zijn de meeste van deze bunkers behouden: een aantal bij het vliegveld (bij de bocht van De Zanden) en een aantal zuidelijk van de Rijksstraatweg. Een deel van de infrastructuur van de Fliegerhorst is nog herkenbaar in het stratenplan van Teuge.

Welkom in Teuge!

Molukse gemeenschap

Vanaf mei 1951 werden in de bunkers zuidelijk van de Rijksstraatweg (deel van de 'Fliegerhorst'; zie hieronder) bijna 500 Molukkers (Ambonezen) ondergebracht. Eerst bleven zij alleen in het kamp, maar een paar jaar later gingen 75 Molukse kinderen naar de school aan de Rijksstraatweg. De nieuwe inwoners maakten in deze jaren deel uit van de Teugse samenleving. Later werden rijtjeshuizen voor hen gebouwd, maar uiteindelijk zijn zij uit Teuge vertrokken. Ter herinnering aan deze periode kregen enkele straten in het bunkercomplex de namen Ambonstraat en Ambondwarsstraat. <https://moluksevoetstappen.nl/molukse-geschiedenis/twello/>

Fliegerhorst

Het deel van het oude militaire terrein zuidelijk van de Rijksstraatweg is in 2001 gekraakt en in gebruik genomen door de ecologische 'off grid' leefgemeenschap Ecotribe, gericht op zelfvoorziening. <https://ecotribeteuge.jouwweb.nl/> In 2018 is een plan opgesteld dat moet leiden tot herwaardering van het terrein met gebouwen. Onder meer wordt gedacht aan een tentoonstelling over de Molukse gemeenschap. Helaas is het nog niet tot realisatie van dit plan gekomen.

Kern met Pit

De Koninklijke Nederlandse Heidemaatschappij heeft in april 2011 in het provinciehuis in Arnhem het dorp Teuge het predicaat 'Een Kern met Pit' gegeven.

Meer lezen

Meer over de geschiedenis van Teuge lezen? Jan J. Speelziek heeft diverse boeken geschreven over het dorp. Deze zijn helaas niet meer verkrijgbaar, maar misschien kunt u ze lenen van een Teugenaar. Af en toe is een exemplaar te vinden in de minibieb naast de kinderboerderij.

Ook in de jubileumedities van Teugje Nieuws staan anekdotes uit de Teugse geschiedenis. Deze uitgaven zijn te vinden als 'specials' via <https://www.teuge.eu/nieuws/teugje-nieuws>. Over gebeurtenissen op het vliegveld kunt u op internet veel lezen in 'Het Geheugen van Teuge' via <https://roywassink.nl/>

Welkom in Teuge!

Jaaragenda

Begin januari	Teuge Runs4Life
2^e weekend maart	NLDoet
Maart	Algemene Ledenvergadering ABT
4 mei	Herdenkingsbijeenkomst bij KIJK
1e zondag augustus	Prinsessendag op het vliegveld
Augustus	Speelweek voor basisschoolkinderen SJW Peco
2^e weekend sept.	Dorpsfeest SJW Peco
Laatste weekend sept.	Touwtrekweekend SJW Peco
Maandelijks	Bingo Sportclub Teuge SamenUitEten (elke laatste donderdag) Wandelen op zondag (elke 3 ^e zondag) Samen koken (de derde vrijdag)
Oneven maanden	Klaverjascompetitie Sportclub Teuge
Oktober t/m april	Evenement Stichting Hoogvliegers (voor gehandicapte kinderen)
Eenmaal per jaar	

Om het jaar (de even jaren) wordt een Dorpsquiz gehouden. Dit zijn terugkerende evenementen. De actuele agenda staat in het laatste Teugje Nieuws en op www.teuge.eu.

Informatie over andere kernen in de gemeente Voorst staat op de site <https://kijkindekernen.nl/>

Over de cultuurhistorie van de gemeente Voorst verscheen in 2024 het lezenswaardige boek 'Voorst! Een cultuurhistorische atlas van een veelzijdige gemeente tussen Veluwe en IJssel'.

De atlas wordt uitgegeven door de Stichting Cultuurhistorie Voorst in samenwerking met de Historische Vereniging Voorst, de gemeente Voorst en bureau RAAP.

Noaberschap

Het woord Noaberschap staat oorspronkelijk voor burenhulp. In Teuge verstaan wij hieronder dat we elkaar graag verder helpen. Het spreekwoord luidt niet voor niets *'Een goede buur is beter dan een verre vriend.'*

'De Buurt'

De straten van Teuge zijn opgedeeld in 'buurten' die vaak al vele tientallen jaren bestaan. De grootte van de buurt verschilt. Ook de intensiteit van de burenhulp verschilt per buurt.

'De Naaste Buur'

De burenen die het dichtst bij u wonen, zijn veelal uw 'naaste buur'. U bent degene die de naaste buur van hulp voorziet.

Zo regelt u bij vreugdevolle of verdrietige momenten namens 'de buurt' bijvoorbeeld het plaatsen van een ooievaar of huwelijksboog, het kado bij een trouwerij of een rouwkrans bij een overlijden.

Voor een nieuwe bewoner kan door de burenen een welkomstmand worden aangevraagd en hierover kan een kort verslag worden opgenomen in het Teugje Nieuws.

'Buurt maken'

Als u uw nieuwe woning ingericht heeft, is het tijd om 'buurt te maken'. Dit houdt in dat u de burenen uitnodigt voor een borrel.

Aan uw 'naaste buur' kunt u vragen wie er allemaal tot uw buurt behoren. Zodra u buurt gemaakt heeft, hoort u officieel bij de buurt en wordt u uitgenodigd voor leuke en minder leuke momenten, zoals de buurtbarbecues, trouwerijen en sportevenementen waaraan gezamenlijk deelgenomen wordt. Maar ook een begrafenis hoort hier soms bij. Informeer in uw buurt wat de 'regels' zijn, want dit verschilt nogal!

U bent natuurlijk niet verplicht om buurt te maken en voor uw naaste buur te zorgen, maar het maakt het leven in een kleine gemeenschap voor iedereen wel aangener!

Welkom in Teuge!

Agrarische gemeenschap

Teuge is een agrarische gemeenschap, waardoor u vaak tractoren en andere landbouwwerktuigen zult zien. Ook 's nachts kunt u het geluid van tractoren soms horen. Het oogsten kan in de zomer dag en nacht doorgaan omdat de boeren het in te kuilen gras, het hooi en de maïs voor de regen binnen willen hebben. Wij vragen uw begrip.

Vrijwilligerswerk

Onlosmakelijk verbonden met een klein dorp zijn de vele vrijwilligers die samen het dorp leefbaar maken en houden. Bekijk eens of u een paar uurtjes vrij kunt maken om ook vrijwilligerswerk te doen. Bedenk wat u leuk vindt of goed kunt. Er is heel veel mogelijk in het dorp.

Dieren voeren bij het dierenverblijf, achter de bar staan in de kantine van Sportclub Teuge, meehelpen met Samen uit eten, uw talent inzetten voor de kinderen van basisschool De Zaaier? Het zijn zo maar wat ideeën.

U kunt voor informatie en ideeën terecht bij onze dorpscontactpersoon via e-mail: dcp@teuge.eu

Kinderen in Teuge

In Teuge doen we er alles aan om het dorp voor oud én jong aantrekkelijk te houden.

CBS de Zaaier

Middenin het dorp bevindt zich de christelijke basisschool de Zaaier. De school stelt vertrouwen in eigen kunnen en verbinding met de omgeving en elkaar centraal. Op de school zitten ruim 125 kinderen in gecombineerde groepen. De Zaaier biedt voor- en naschoolse opvang. www.cbsdezaaier.nl

Eben Haezer

Tussen Teuge en De Vecht is de School met de Bijbel Eben Haezer gevestigd. Kinderen uit de wijde omgeving met gereformeerde achtergrond gaan hier naar school.

Kinderopvang

Kinderdagverblijf Pommetje (locatie 't Indiaantje) aan de Rijksstraatweg 178 is een particulier kinderdagverblijf in Teuge. Er is een groot speelbos voor kinderen op eigen terrein! 't Indiaantje heeft ook peuteropvang en een BSO. <https://www.kinderdagverblijfpommetje.nl/t-indiaantje/>

Eveneens particulier is Kinderopvang Jacqueline Harmsen in een prachtige natuurlijke, landelijke omgeving in Teuge. Adres: Rijksstraatweg 235

De speelweek

Jaarlijks organiseert SJW Peco in augustus de speelweek voor kinderen van de basisschool. Tijdens deze week bouwen kinderen hun eigen houten hut op het speelveld en zijn er diverse activiteiten. Naar de playbackshow op woensdag-avond komt het hele dorp kijken en vrijdagnacht mogen de kinderen blijven slapen. Ieder jaar is er een ander thema.

Kinderboerderij / Speelveld / Moestuin

Achter basisschool de Zaaier liggen speelveld 'de Zandenhof' met moestuin van de basisschool en de kinderboerderij 't Beestenboeltje.

Jaarlijks wordt hier tijdens NLdoet gezamenlijk geklust. Een mooie gelegenheid om elkaar laagdrempelig te ontmoeten.

Vrienden van de Kinderboerderij

Het voer voor de dieren kost (steeds meer) geld, evenals de

kosten voor de dierenarts (o.a. jaarlijkse inentingen), de vaste lasten én het onderhoud van de stallen. De vrijwilligers organiseren daarvoor acties om geld in te zamelen zoals de Potgrondactie, Jantje Beton en NL Doet. Maar de opbrengst daarvan is niet voldoende om alle kosten te dekken. We willen natuurlijk niet dat de dieren géén voer meer hebben, of dat we een ziek dier niet kunnen laten behandelen.

Draag je de dieren een warm hart toe, word dan "Vriend van de Kinderboerderij". Dat kan al vanaf € 12,= per jaar. Voor nadere informatie, zie:

<https://www.teuge.eu/abt-commissies/kinderboerderij-t-beestenboeltje>

Dagelijkse boodschappen, etc.

Een supermarkt of buurtwinkel is er helaas niet in Teuge. De Rijdende Winkel kan langskomen op dinsdag en zaterdag. Bel Dick Achterberg op 06-22930068. De Kaasbaas is op woensdagen in het dorp; tel: 06-51056424. Er zijn in de omgeving van Teuge enkele boerderijwinkels: Kaasboerderij 'Den Hoek' aan de Leemsteeg 23 bij Wilp-Achterhoek en Melktap Veldhuis aan de Kraaienjagersweg 29 bij Beemte-Broekland. Er is een poelier: Henny Leerkes die zijn producten o.a. op de markt van Twello verkoopt.

Voor de dagelijkse boodschappen kunt u goed terecht in het dorp Twello, waar meerdere supermarkten te vinden zijn. Ook zijn er naast bakkers, een slager, een groenteman en een zuivelwinkel vele winkels in allerlei branches. Op vrijdagavond is er koopavond tot 21.00 uur. Vrijdag van 11.00 tot 17.30 uur is er markt in Twello. In Twello kunt u gratis parkeren, zie <https://thuisintwello.nl/bereikbaarheid-parkeren/>

Deelkast

Het is geen fijne constatering maar het komt steeds vaker voor dat mensen het in deze tijd niet breed hebben. Gelukkig zijn er ook nog genoeg mensen die zich goed kunnen redden en soms zelfs overhouden. Een deelkast kan daarin een verbindende rol spelen door overtallige producten, met name levensmiddelen, terecht te laten komen op een plek waar ze goed gebruikt kunnen worden. De deelkast is te vinden aan de Blériotstraat, nabij Kinderboerderij 't Beestenboeltje. Financiële donaties zijn welkom op NL02 RABO 0111 0745 25 ten name van ABT onder vermelding van 'donatie deelkast'.

Minibieb

De hiervoor genoemde deelkast aan de Blériotstraat is gecombineerd met een 'minibieb' en ook aan de Rijksstraatweg bij nummer 245 is een kast voor een 'minibieb' geplaatst waar u door u gelezen boeken kunt plaatsen zodat anderen die ook kunnen lezen.

Wat is er te doen in Teuge?

Dorpshuis Op den Toega

In 2007 werd het dorpshuis aangebouwd aan de kantine van Sportclub Teuge. In dorpshuis en kantine vinden activiteiten plaats zoals 'Samen uit eten', biljarten, timmeren met kinderen en op zaterdag de residentie van de voetbalclub SP-Teuge. Het dorpshuis is per dagdeel te huur; kijk op <https://teuge.eu/>

Eten en drinken

Op het vliegveld is restaurant Take-Off gevestigd. Voor de openingstijden zie de website: www.restauranttakeoff.nl

Naast het luchthavengebouw is Brasserie-Lounge The Hangar gevestigd. Deze is vanwege faillissement tijdelijk gesloten maar zal in 2025 weer heropend worden.

Aan de noordoostelijke kant van Teuge, in De Vecht, zit Zalencentrum De Groot. In het bruin café, op het terras en in het restaurant kunt u terecht voor een hapje en drankje. Ook vindt u aan de zaak een slijterij. www.degrootzalen.nl

Bij Minicamping en Theeschenkerij 't Oegenbos kunt u onder het genot van een drankje naar de landende vliegtuigen en parachutes kijken. www.oegenbos.nl

Op het terrein van camping De Weeltenkamp vindt u Brasserie Brass Boet. www.deweeltenkamp.nl/faciliteiten/brasserie-brasboet

Elke laatste zaterdag van de maand BIOlogisch VEGetarisch EETCAFE op de Ecotribe (op donatie). Aan tafel om 19 uur, altijd muziek, dj of live, vaak een kampvuurtje voor de deur en rookvrij tot 22 u. <https://ecotribeteuge.jouwweb.nl/agenda>

Ook in Twello kunt u goed uit eten. Er is voor ieder wat wils; cafetaria's, kroegen, een eetcafé, brasserie en een aantal restaurants.

Welkom in Teuge!

Ontspanning

Fietsen en wandelen kunnen heel goed in de directe omgeving van Teuge! Hiervoor is de wandel- en fietskaart 'Teuge in vogelvlucht' een goede handleiding.

Er zijn hier diverse klompenpaden <https://klompenpaden.nl> en er gaan enkele fietsroutes

www.fietsnetwerk.nl/fietsroutes/zoeken/teuge/ en knooppuntenroutes langs Teuge; bijvoorbeeld een 'rondje Teuge': www.fietsknoop.nl/fietsroute/5927286/rondje-teuge

Aan de Holthoefensestraat vindt u de Levenstuinen van het Groot Hontschoten, een bijzonder tuinencomplex volgens het 'Zen' principe van 1.6 hectare groot. www.levenstuinen.nl

Ook wat verder van huis, langs de IJssel of juist richting de Veluwe, is het prachtig. Voorbij Wilp-Achterhoek vindt u recreatiegebied Bussloo waar gewandeld en in buitenwater gezwommen kan worden.

Op het Fliegerhorstterrein realiseerde stichting Earth Awareness (Centrum voor kunst, natuur en bewustzijn) een NatuurTempel: een 140 m² rond kunstwerk, organisch gebouwd met dikke stammen en kronkelige takken, gekleurd glas en leem. De majestueuze houten vloer met een stijlvolle vuurplaats in het centrum geven de NatuurTempel klasse. Kom je bij de NatuurTempel, dan stap je even werkelijk een andere wereld binnen. Zie ook pagina 22.

<https://earthawareness.nl/>

Bootcamp

Er is een bootcamp-traject in en rond de Zandenhof. Bootcamp is een training in de buitenlucht met conditie- en kracht-oefeningen. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via info@energiekdoorbeweging.nl of 06-46265522.

Jeu de boules

Bij het speelveld bij de Zaaier wordt iedere dinsdagmiddag Jeu de boules gespeeld (niet in de winter). Aanmelden is niet nodig.

Overnachtingsmogelijkheden

- Ontbijthotel 'de Slaapfabriek', De Zanden 47
www.deslaapfabriek.nl
- Vliegtuigsuite op het vliegveld, www.hotelsuites.nl
- Bettie's Bed & Breakfast aan de Beukelaarsweg 11
www.bettiesbedandbreakfast.nl
- 'Het Kleine Landhuis', Lochemsestraat 22, Terwolde, tel. 06-25305104.
- Bed & Breakfast 't Hartelaer', Hartelaer 13, Twello
<https://www.bedandbreakfastlandgoedhartelaer.nl/>
- Bed & Breakfast 'Het Oude Wezeveld', Oude Wezeveldseweg 18, Twello, <https://hetoudewezeveld.nl/>
- Bed & Breakfast 'De Aze', Quabbenburgerweg 11, Twello
www.deaze.nl

Campings

In Teuge zijn 2 campings:

- de Weeltenkamp, De Zanden 215 (www.deweeltenkamp.nl)
- camping/theeschenkerij 't Oegenbos, Zandenallee 5 (www.oegenbos.nl).

Welkom in Teuge!

Medische zorg

Voor een huisarts en een apotheek kunt u terecht in Twello: <https://www.huisartsenmctwello.nl/>
In die plaats zijn ook tandartsen.

Historische Vereniging Voorst

Teuge heeft geen eigen historische kring. Hiervoor kunt u terecht bij de Historische Vereniging Voorst (HVV), gevestigd in Twello. www.historischeverenigingvoorst.nl/

Openbaar vervoer

Het streekvervoer heeft haltes aan de Rijksstraatweg. Treinstations in Twello, Apeldoorn Het Fort (stoptrein) en in het centrum van Apeldoorn en Deventer (ook Intercity).
Alle informatie: <https://9292.nl/>

Brievenbussen PostNL

In Teuge zijn twee brievenbussen van PostNL: één bij De Zaaier en één aan de Rijksstraatweg bij nummer 233.

Brocante fair

In de gerestaureerde schuur bij boerderij De Beukelaar aan de Rijksstraatweg hebben Monique Berends en Yvon Kraaijnzang een brocantewinkel 'Schuur 1708' gevestigd. Deze is eenmaal per maand geopend. Eenmaal per jaar, meestal in juni, wordt hier een brocante fair georganiseerd. Op de fair bieden tientallen brocanteurs uit het hele land hun waren aan. Zie voor de openingstijden van de winkel en aankondiging van de fair: <https://schuur1708.nl/>, Facebook of Instagram

Welkom in Teuge!

Jongerenwerk en verenigingen

SJW Peco

Trots zijn we op de Stichting JongerenWerk Peco. Zij zet zich op vrijwillige basis in om activiteiten te organiseren voor de inwoners van Teuge en omgeving. De nadruk ligt hierbij op de jongeren. Regelmatig is er op vrijdag-, zaterdagavond en zondagmiddag disco voor jeugd vanaf 14 jaar. Daarnaast zijn er regelmatig activiteiten op vrijdag- en zaterdagavond. Ook Koningsdag, het Dorpsfeest met Touwtrekweekend in september en de Sinterklaasmiddag worden georganiseerd door Peco. www.sjwpeco.nl

Sportclub Teuge

Sportclub Teuge is uitgegroeid tot een vereniging met circa 550 leden. De grootste tak binnen de sportclub is de voetbalsport, waarbij de jeugdafdeling de afgelopen jaren sterk gegroeid is. De voetbalwedstrijden worden gespeeld op het Sportpark De Dulmer, met eigen kantine, 3 voetbalvelden, waarvan 1 kunstgras en een trainingsveld. Ook zijn er een zaalvoetbaltak en een biljartclub.

Al meer dan 35 jaar is de afdeling gymnastiek actief. De gymnastiek richt zich met name op de recreatieve kant van de gymnsport, waarbij het plezier in bewegen vooropstaat. De afdeling volleybal bestaat sinds 1975. Beide afdelingen maken gebruik van de gymzaal aan de Blériotstraat in Teuge. Ook biedt de sportclub ruimte aan de Algemene Biljartclub SP Teuge.

www.sp-teuge.nl

Welkom in Teuge!

Tennis Club Teuge

De Teugse tennisclub is in 1992 opgericht, heeft 250 leden en 3 kunstgrasbanen. Er kan met verlichting altijd tot 23.00 uur gespeeld worden. De Teugse tennisclub is laagdrempelig, iedereen is welkom, vanaf 6 jaar. Behalve sportiviteit staat gezelligheid hoog in het vaandel en worden er diverse toernooien en activiteiten georganiseerd. De contributie behoort tot de laagste in de omgeving. www.tennisclubteuge.nl

Teugse Klootschieters Vereniging

TKV is in 1979 opgericht en heeft 65 leden. Het verenigingsgebouw 'de Bunker' is een oude munitiebunker. In de eerste plaats kunt u bij TKV in competitieverband klootschieten, verder wordt ook gedart en er worden diverse activiteiten georganiseerd. www.teugseklootschietersvereniging.nl

Vliegclub Teuge

De vliegclub is een gezellige actieve vereniging van enthousiaste leden met een gemeenschappelijke passie: zelf een vliegtuig besturen. De vliegclub is zowel actief met motorvliegen als zweefvliegen. <http://www.vliegclubteuge.nl/>

Geloofsgemeenschappen

De parochie HH Franciscus en Clara heeft in o.a. Twello en Vaassen geloofsgemeenschappen en kerkgebouwen. <https://sintfranciscusparochie.com/>

De diensten van de Protestantse Gemeente Twello vindt u op www.pkn-twello.nl/

De Hervormde gemeente Terwolde / De Vecht, met een kerk in Terwolde: www.pknterwolde-devecht.nl

De Gereformeerde gemeente Terwolde / De Vecht heeft haar kerkgebouw aan de Avernoordseweg 32 in De Vecht.

Welkom in Teuge!

Vliegveld Teuge

Teuge is natuurlijk vooral bekend dankzij het vliegveld, zeker omdat op 2 augustus 1945 prinses Juliana en haar dochters Beatrix, Irene en Margriet op vliegveld Teuge voor het eerst na de Tweede Wereldoorlog weer voet op Nederlandse bodem zetten. Ze werden afgehaald door prins Bernhard.

De N.V. Luchthaven Teuge werd in 1935 opgericht door de gemeenten Voorst, Apeldoorn (55%), Deventer en Zutphen. Het vliegveld en het dorp Teuge zijn sindsdien onlosmakelijk met elkaar verbonden. Enkele straten zijn vernoemd naar luchtvaartpioniers: Blériot, Fokker, Parmentier en Plesman. De Uiverstraat is vernoemd naar het vliegtuig waarmee Parmentier zijn legendarische vlucht maakte. *Foto: AirFair 2024*

Na de oorlog werd vliegveld Teuge aanvankelijk gebruikt voor recreatief verkeer, vanaf de jaren zestig kwam er steeds meer beroepsluchtvaart. Tot 1979 waren er alleen grasbanen. In dat jaar werd een harde baan aangelegd die in 2007 werd verlengd, zodat ook grotere vliegtuigen kunnen landen. Vliegtuigen tot een maximaal startgewicht van 6.000 kg zijn toegelaten. Er kwam baanverlichting en er zijn diverse hangars bijgebouwd. In 2015 is er een nieuw luchthavengebouw neergezet. Zeker in de zomer is het vliegveld een bron van bedrijvigheid. Een kleine 200.000 bezoekers per jaar komen naar de vliegtuigen en para's kijken.

Rondom het vliegveld zijn enkele spottersplekken. Eens per jaar wordt in september een AirFair georganiseerd. Meer informatie over het vliegveld op www.teuge-airport.nl

Vliegverkeer

Gevlogen wordt er vooral voor lessen (met name PPL) en door recreanten; zowel privé als rondvluchten. Teuge heeft het grootste paracentrum van Nederland en ook daarvoor zijn de vliegtuigen vaak in de lucht.

Momenteel zijn er vier vliegscholen 'op Teuge' waaronder die van het Mission Aviation Training Centre (MATC; het trainingscentrum van Mission Aviation Fellowship) waar piloten worden opgeleid om te opereren in onherbergzame gebieden.

Sinds 2020 zijn lessen in een elektrisch vliegtuig mogelijk. Daarnaast is dit vliegveld een basis voor luchtfotografie, inspectievluchten en reclameslepen. Drie dagen per week wordt gezweefd waarbij meestal met een lier opgetrokken wordt. Boven de Veluwe wordt voortdurend gepatrouilleerd om brand direct te kunnen signaleren. Inspecteurs van het Rijk en van de Gasunie gebruiken Teuge als uitvalsbasis. Enkele diensten maken gebruik van het vliegveld om bij te tanken; soms 's nachts.

Zelf vliegen

Bij goed weer kunt u mee met een (les) zweefvliegtuig.

www.vliegclubteuge.nl/zweefvliegen

Ook een rondvlucht in een gemotoriseerd vliegtuig, vliegles, ballonvaart of een tandem parachutesprong behoren natuurlijk tot de mogelijkheden. Ook leuk om cadeau te geven!

<http://www.specialairservices.nl/>

<https://vliegexperience.nl/>

<https://www.skydiveteuge.com/>

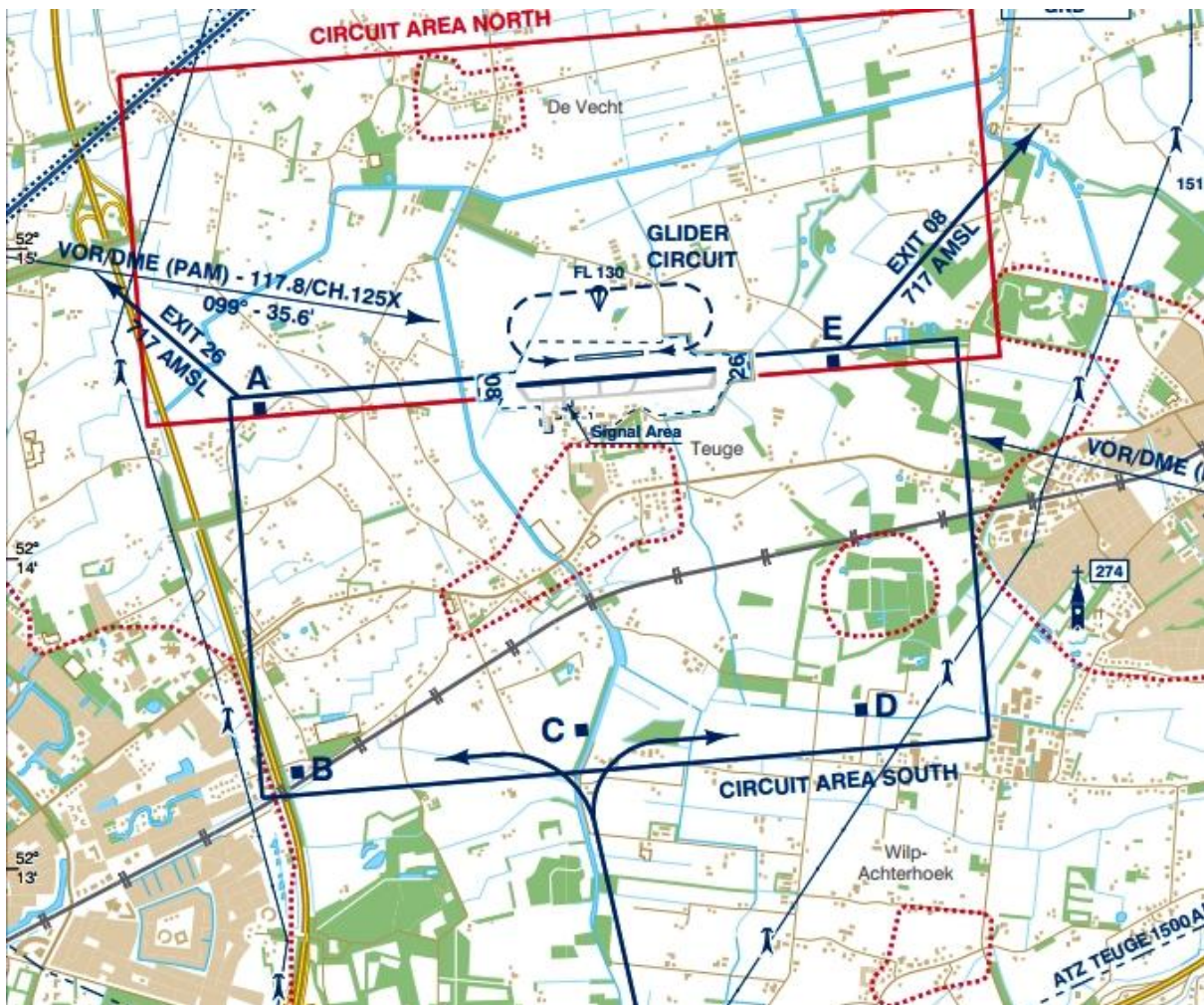
<https://www.eflight.nl/> (elektrisch vliegen)

Hinder van vliegverkeer

Het vliegveld brengt bekendheid en werkgelegenheid naar Teuge. Maar soms ook wat overlast. De meeste dorpingen zijn hieraan gewend en maken hier geen probleem van. Het is echter goed om te weten wat er wel en niet mag.

Iedereen in Teuge woont binnen het vliegterrein.
In het circuit bereiden de piloten de landing voor. De bebouwde kom is aangewezen als 'area to be avoided' evenals de bebouwde kom van De Vecht en enkele landgoederen. Het circuit is gemarkeerd met vijf vanuit de lucht zichtbare oranje borden. De landende vliegtuigen naderen het circuit altijd vanuit het zuiden (waar de A1 over de Grote Wetering gaat) op circa 200 meter hoogte en dalen dan geleidelijk.

Hierboven een deel uit de Visual Approach Chart van vliegveld Teuge, die piloten altijd moeten gebruiken. De vliegtuigen volgen het circuit via de punten (in het veld aangegeven met oranje borden) C, D en E bij westenwind of C, B en A bij oostenwind. Circuit Area North wordt niet gebruikt. Met rode puntjes omlijnd: 'area to be avoided'.

Met meer informatie te downloaden via <https://www.lvnl.nl/>

Door middel van verschillende tarieven voor de landingsgelden stimuleert het vliegveld het gebruik van stillere vliegtuigen.

Welkom in Teuge!

Luidruchtige vliegtuigen betalen meer; stille (zoals elektrische) betalen juist minder dan gemiddeld.

Ervaart u overlast, dan kunt u een klacht indienen via het Provincieloket van Provincie Gelderland:

provincieloket@gelderland.nl. Als u een klacht indient, moeten plaats en tijdstip zo nauwkeurig mogelijk worden opgegeven en zo mogelijk het registratienummer van het vliegtuig.

Ook kunt u zich wenden tot het Platform Vlieghinder Teuge.

Het platform wil de geluidsoverlast in Teuge en omgeving verminderen.

<https://www.platformvlieghinderteuge.nl>

Afvalstromen

Op de homepage van www.voorst.nl staat een link naar de actuele afvalinformatie. Het Groente Fruit en Tuinafval (container met groene klep) wordt om de week ingezameld. Restafval (grijze klep) en PMD (verpakkingsafval; oranje klep) worden eens in de vier weken opgehaald. Oud papier (blauwe klep) wordt maandelijks ingezameld.

Circulus-Berkel heeft een app die u waarschuwt als één van de containers opgehaald zal worden.

Kleine hoeveelheden KCA (niet meer dan één doos vol) kunt u inleveren bij de chemokar. Deze staat elke tweede vrijdag van de maand, tussen 15.00 en 18.00 uur, op het parkeerterrein van Sportpark Zuiderlaan, aan de Zuiderlaan 5 in Twello.

De gemeente haalt op afspraak op woensdagen uw grof tuinafval en uw grofvuil op. Grof huisvuil kan ook aangeboden worden bij één van de depots van Circulus-Berkel. Inwoners van Teuge ontvangen geen milieupas voor Circulus-Berkel. Ook bij Veldhuis Klarenbeek BV kan grof vuil, bouwafval en tuinafval worden aangeboden.

Nog bruikbare goederen worden gratis opgehaald door de kringloopwinkels of organisatoren van rommelmarkten. Op de hoek van de Blériotstraat en De Zanden staan een glasbak en een kledingbak. Sportclub Teuge zamelt oud ijzer in.

Onroerend erfgoed en monumenten

Oude gebouwen laten ons iets zien van het leven in vroeger jaren en dragen bij aan de herkenbaarheid van de omgeving. Binnen de gemeente Voorst zijn nog vrij veel oude gebouwen te vinden. De meest belangrijke daarvan hebben een status als rijks- of gemeentelijk monument. Een lijst van alle beschermde monumenten is te vinden op <https://www.voorst.nl/cultureel-erfgoed/monumenten/monumentenregister/>
De meeste oude gebouwen zijn boerderijen.

Boerderij De Beukelaar aan de Rijksstraatweg werd na brand herbouwd in 1869. De boerderij staat gedeeltelijk op de fundamenten van het verdwenen Huize De Beukelaar waarvan de geschiedenis teruggaat tot de veertiende eeuw. Van dit huis is de middeleeuwse kelder met kruisribgewelven nog aanwezig.

Enkele andere historische gebouwen in en om het dorp, die de moeite van het bekijken zeker waard zijn:

- Het markante grijze gebouw aan de parallelweg van de Rijksstraatweg is de voormalige herberg (later café-restaurant) 'De Zwaan', in het verleden ook 'in't Swaentjen' genaamd. Het in 1899-1900 gebouwde pand verving de afgebrande voorganger, die in 1705 als brouwerij met gelagkamer gebouwd was door Jan Meilink jr., zoon van de eigenaar van de Twellose brouwerij de Klok.

Het Rehoboth kerkje aan de Rijksstraatweg, gebouwd in 1907.

- In het buitengebied westelijk van Teuge staat een imposant gebouw met een lange bouwgeschiedenis: 'De (Grote) Lochem'. Het goed werd al genoemd in 1394 als het 'Huege Hopsguet'. De huidige naam is afkomstig van eigenaren uit de 15de en 16de eeuw met de familienaam Van Lochem. Het Angelus klokje in de dakstoel (1525) en de gebinten in het achterhuis zijn van hoge ouderdom.
- Oostelijk van Teuge ligt 'Het Oud Wezeveld'. Daarvan is alleen het voormalige koetshuis van Huize 'Het Wezeveld' behouden. Dit landhuis is in 1870 gesloopt, waarna het koetshuis tot boerderij is verbouwd.

Monumenten

Er zijn drie herdenkingsmonumenten op en nabij het vliegveld:

- Een monument ter nagedachtenis aan de omgekomen bemanning van een Britse Lancaster bommenwerper die op 12 juni 1943 oostelijk van het vliegveld neerstortte. Dit monument is te vinden nabij KIIK (zie pagina 26).
- Een glas-in-loodraam in het lokaal van Vliegclub Teuge ter nagedachtenis aan vijf piloten van de vliegclub die hun leven gegeven hebben in de strijd tegen de Duitse bezetter.

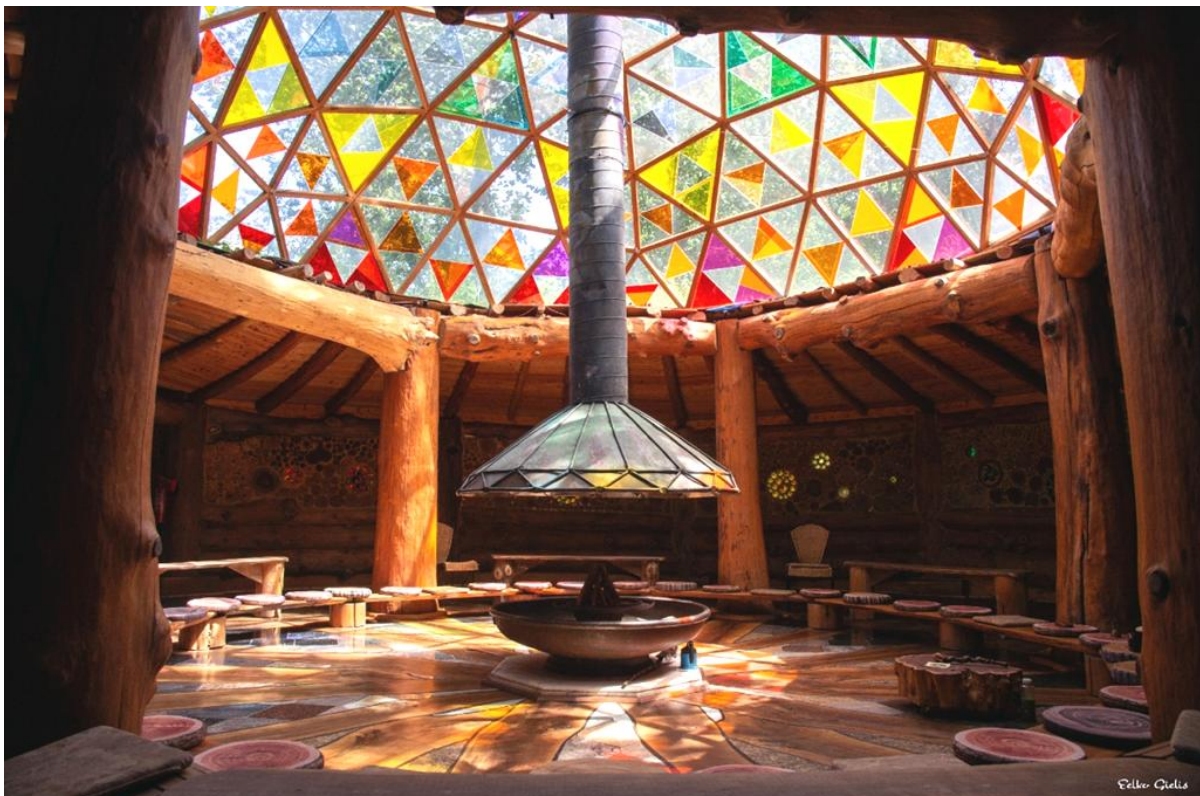
- Een monument ter herinnering aan de aankomst op Nederlandse bodem van de prinsessen op 2 augustus 1945, opgesteld naast de grote spottersplaats aan de zuidzijde van het vliegveld. Dit door de beeldhouwer Harry Meek vervaardigde monument werd op 7 september 1985 door prinses Margriet onthuld.

Kunst

- Voor basisschool De Zaaier aan de Blériotstraat staat het beeld 'De Zaaier' van de Apeldoornse kunstenaar Eelke Everhardus, beter bekend als Harry Meek. Voor dit beeld heeft de markante figuur Jan Haverkamp, destijds bekend als 'de burgemeester' van Teuge, model gestaan.
- Op 15 juni 2024 werd aan de Fokkerstraat het kunstwerk 'de Phoenix' van beeldend kunstenaar Mark Huser onthuld. Een standbeeld dat de herrijzenis van de wijk Park van Teuge symboliseert en dat bedoeld is als een baken van hoop. Het project is uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Voorst en Algemeen Belang Teuge. Zie foto op het omslag.
- Mark Huser en Maya van Oosterhout realiseerden de NatuurTempel aan de Ambonstraat op het Fliegerhorstterrein. Stichting Earth Awareness ondersteunt de NatuurTempel. Dit kunstwerk is helemaal 'off the grid' gebouwd en is een groen praktijklaboratorium, waarin geleerd wordt samen te werken met de natuur.

foto Eelko Gielis

Welkom in Teuge!

Over Algemeen Belang Teuge

Op 9 december 1910 werd de belangenvereniging 'Algemeen Belang Teuge' met een notariële akte opgericht. De eerste vergadering vond plaats op 5 januari 1911. Tijdens de jubileumreceptie ter ere van het 100-jarig bestaan in januari 2011 werd Algemeen Belang Teuge onderscheiden met de Koninklijke Erepenning!

Algemeen Belang Teuge heeft als doel de leefbaarheid in Teuge te bevorderen en een bijdrage te leveren aan de realisatie van een goed woon- en leefklimaat in Teuge en omstreken. We zorgen er met vele vrijwilligers voor dat het fijn is in Teuge!

Ruimtelijke Ordening

We hebben een goede relatie met de gemeente Voorst en zijn actief betrokken bij de ruimtelijke plannen rondom Teuge. Voor diverse zaken zijn wij klankbord voor de gemeente. Wij nemen deel aan de besprekingen van de Commissie Regionaal Overleg Vliegveld Teuge (CRO). Hier kunnen alle kwesties betreffende het vliegveld besproken worden.

Informatie

Op de website www.teuge.eu staat nadere informatie over Teuge en worden regelmatig activiteiten en nieuwtjes geplaatst. Hier wordt ook vermeld wie bestuursleden en commissieleden zijn. Tevens bieden de pagina's "Teuge" op facebook en Instagram informatie en nieuws.

Samen Uit Eten

Al sinds 2011 wordt er iedere laatste donderdag van de maand gezamenlijk gegeten in het Dorpshuis. Door vrijwilligers, samen met een groepje leerlingen van de Zaaier, wordt er voor een bescheiden bedrag een 3-gangen menu bereid. Als het kan wordt daarbij gebruik gemaakt van de groenten, die ook samen met leerlingen zijn verbouwd in de schoolmoestuin. De maaltijd is tussen de middag, maar iedereen is vanaf 11.30 uur welkom. Wie mee wil eten kan zich aanmelden bij Anneke van Eikenhorst, tel. 055-3232190 of agvaneikenhorst@gmail.com.

Welkom in Teuge!

Samen koken, Samen eten.

Sinds oktober 2024 wordt om de maand (de oneven maanden) op de 3de vrijdag om 17.00 uur gezamenlijk gekookt én gegeten. Hierbij is het de bedoeling dat een 3-gangen diner wordt bereid, maar nu door de deelnemers zelf. Zij moeten als groep zelf de 3 gerechten bedenken, deze gezamenlijk bereiden (en opeten) én daarna de keuken van de Sportclub én het Dorpshuis weer netjes achterlaten. Het gaat niet om moeilijke culinaire gerechten, maar de gezelligheid staat voorop! We denken hierbij aan zowel mannen als vrouwen, echtparen zijn ook welkom. Groepsgrootte ongeveer 15 à 20 deelnemers.

Lijkt je dit leuk om hieraan deel te nemen? Stuur dan een berichtje naar Mariska van Rossum, email maavanrossum@outlook.com of telefoonnummer 06-22787891.

Speelveld 'de Zandenhof' en dierenverblijf 'het Beestenboeltje'

't Beestenboeltje en speelveld de Zandenhof, beiden gelegen nabij basisschool de Zaaier, worden onderhouden door de kinderboerderij- en speelveldcommissie. Het Beestenboeltje heeft in 2014 een fraai nieuw onderkomen gekregen. Tussen het speelveld en de huizen aan de Parmentierstraat is een speeltuin met enkele speeltoestellen.

Teuge in beweging

In 2011 is het project 'Actief ouder worden' van start gegaan met als doel de leefbaarheid voor oud en jong te bevorderen. 'Oud leert Jong', 'Jong leert Oud' en 'Elkaar Ontmoeten' zijn de sleutelwoorden in dit project: het kind gaat onder schooltijd naar het dorps huis om te helpen met 'Samen uit eten', gaat naar de Sportclub om te leren koken (keukelen) of te leren timmeren. Of blijft op school om te leren breien, krijgt les in techniek of schilderen en leert in de moestuin hoe verschillende groenten wordt verbouwd (tuintelen). Ook rapen de kinderen - samen met 2 vrijwilligers - maandelijks zwerf-afval in het dorp Teuge. Jong en oud doen het gratis, staan voor elkaar klaar en het kind leert zo wat vrijwilligerswerk is.

Teugje Nieuws

De redactie van Teugje Nieuws zorgt ervoor dat vijfmaal per jaar een informatief dorpsblad verschijnt, dat huis-aan-huis bezorgd wordt. Iedereen kan copij aanleveren. Zie <https://teuge.eu/>

Dorpsverfraaiing

Tenslotte zorgen wij ervoor dat het dorp er fraai uitziet. De rotonde in de Rijksstraatweg werd door ons ingericht en het welkomstbord wordt door ons onderhouden. Diverse vrijwilligers lopen regelmatig rond met een knijpertje en een vuilniszak om het zwerfafval in en rondom Teuge op te rapen. In samenwerking met de gemeente Voorst werd de 'Kanskaart Teuge' opgesteld waarin ideeën ontwikkeld zijn voor de verdere ruimtelijke ontwikkeling en verfraaiing van het dorp. Deze is te vinden is op <https://www.teuge.eu/algemeen-belang-teuge/dorpsvisie>.

Veiligheid

In Teuge worden via een whatsapp-groep calamiteiten in Teuge en omgeving gedeeld. Op de website www.teuge.eu wordt aangegeven hoe u hier aan deel kunt nemen.

Smart Energy Hub Teuge

De commissie 'CO₂- en Energieneutraal' van Algemeen Belang Teuge en de werkgroep 'Smart Energy Hub' hebben het initiatief genomen om de mogelijkheden te onderzoeken voor de realisatie van een Smart Energy Hub met als doelen:

- Bedrijven, verenigingen en inwoners in Teuge en haar omgeving verder te helpen verduurzamen;
- Daarmee bij te dragen aan de energietransitie en de realisatie van doelen binnen de Regio Stedendriehoek en Gemeente Voorst;
- Met de oprichting van een eigen energiecorporatie minder afhankelijk te zijn van de netcongestie en de fluctuerende energieprijzen. www.teuge.eu/energie-transitie

Tinus van 't Slyck

Tinus Ooms is bekend als de dorpsdichter van Teuge. Tot aan zijn overlijden in november 2021 droeg hij bij de Herdenking op 4 mei elk jaar een gedicht op in het lokale dialect.

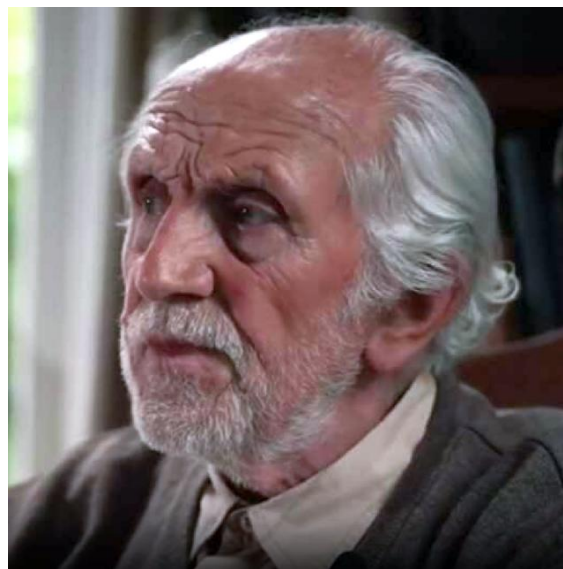
Hij publiceerde veel van zijn gedichten onder het pseudoniem Tinus van 't Slyck. 't Slyck (spreek uit: 't Sliëk), dat is dat monumentale boerderijtje aan de rechterkant als je Teuge vanuit Twello binnenkomt.

Martinus Ooms werd geboren in Twello. Hij werkte in het onderwijs dat hem naar uiteenlopende plaatsen in Nederland bracht. Na zijn pensionering streek hij neer in Teuge. Hij werd toen ook actief in de politiek. Naar aanleiding van de plannen om de rondweg om Twello door te trekken door het landgoed Het Hartelaer schreef hij daar een aantal gedichten over in een poging dat deel van de rondweg tegen te houden. Daarnaast speelde hij hobo en was actief musicus bij Cadenza Twello en bij 'Abraham gezien' in Deventer.

Op <https://www.tinusvantslyck.nl/tinus/> is meer te lezen over deze dorpsgenoot.

Tinuspad

Tinus Ooms was niet alleen dichter maar maakte ook graag een wandeling. Op 15 december 2024 werd het Tinuspad geopend. Dit is een wandeling van circa 7 km, die desgewenst op enkele plaatsen ingekort kan worden. Langs de wandelroute vindt u bordjes met QR-codes. Als u die scant kunt u een voor die plaats toepasselijk gedicht van Tinus Ooms lezen. Het vertrekpunt is het gebouw van de Klootschieters aan De Zanden.

Op de volgende pagina leest u een gedicht van Tinus van 't Slyck, opgedragen aan Wim van Ee.

Willem van het Slyck

De proem'boom vol in bleu'j vlak vi de achterdeure
dient noe nog um het droeve niejs veur ons wat op te fleuren.
Wim wees nog op royale oogst die wi weer konn'n verwachten,
bi grepe woar ze varse mest bi bèzenstruken brachten.

Speenkruud, meizoentjen siert het gres,
De hondebloem' mos'n onder 't mes.

Darpskarke – zanggroep ging een keer het liedboek instuderen,
um met de gemeente "Rehoboth" samen wat niejs te leren.

Het te verkopen Bussink-huus kon Wim en mien bekoren:
"Ruimte van God" veur'n landgoedjen begon veur ons te gloren.

Veldname "Slyck" past lege plekk'
(as ieder het correct uitsprek)

Willem de landheer, die elk joar de moestuin activeerde
met breujbakraam' ons al vrog op kroppen sloat trakteerde.

De goldrenetten vielen trouw rond ganzen, geit en kippen.
An 't onderhoud van 't monument kon een beroeps niet tippen.

Hobby-diaken was Wim nog.
De Cantorij-pot ok, hee was d'r toch.

De joaren in het butenland zollen 't geleuf verrumen,
zodat ze zich in Twello 't liefst maar Protestanten nuumden.
De Darpskarke warkt samen met vriezinnigen, gereformeerden;
Molukkers, Rooms en Islam ons soms ok nog wat leerden.

As socialist in Voorst actief,
was links-contact hum èven lief.

Darpsjonge Wim wol elke dag ok urenlang noar buten.
Tuinieren, zwemm', wielersport verstarcken dan zien kuten.
't Elfstedenkruus noast Koningsstrik moch'e met ere dragen.

As kööperbloazer kon'e soms de buurte wat uitdagjen.

Wim was heel veerdig met de taal;
in "Teugje Niejs"verslag, verhaal;
memo nog of 'k mien dead-line haal.....

Gedicht veur hum, denk ik, dit moal,
meschien blif nog disse moraal:
bleujd'n as een proemenboom, totaal.

Multifunctionele plek KIJK!

Op 1 oktober 2009 is de stichting "De Oude Zanden" opgericht en het project KIJK! gerealiseerd; een speciale multifunctionele plek aan De Zanden:

- waar optredens (muziek, toneel, voordracht) mogelijk zijn;
- die een landmark vanuit de lucht is;
- die een aantrekkingspunt is voor natuur-, rust- en cultuurliefhebbers;
- die een kijkhoek is voor bezoekers van het vliegveld.

Op 1 juli 2020 heeft de stichting het beheer overgedragen aan de gemeente Voorst.

De multifunctionele plek KIJK! bevindt zich aan de noordzijde van het vliegveld. KIJK! is te bereiken via het kruispunt van De Zanden en de Zandenallee en is te vinden in de nabijheid van de schuur van Het Kleine Zand.

Het monument ter nagedachtenis van de omgekomen bemanningsleden van de in 1943 neergestorte Lancaster werd opgericht nabij KIJK. Op 16 oktober 2020 heeft het monument zijn definitieve plek gekregen bij een reeks esdoorns.

Welkom in Teuge!

Steun ons!

Graag nodigen wij u uit om lid te worden van Algemeen Belang Teuge. Dit kan via <https://www.teuge.eu/aanmeldingsformulier>

Door uw lidmaatschap zijn we nog beter in staat de belangen van het dorp te behartigen!

De contributie is € 12,50 voor een echtpaar of samenwonenden. Alleenstaanden betalen slechts €10,00 per jaar.

Reknr.: NL02 RABO 0111 0745 25
ABT heeft een ANBI status

U ontvangt nieuws per e-mail en wordt betrokken bij belangrijke ontwikkelingen in het dorp.

Hieronder ziet u een afbeelding van de Teugse vlag.
Deze is te bestellen bij SJW Peco via info@sjwpeco.nl.
De kleine versie kost € 22,50, de grote versie kost € 27,50.

